

Eclogae propheticae

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΑΙ

1.1 Οί ἄμφι τὸν Σεδράχ, Μισάκ, Ἀβδεναγὼ ἐν τῇ καμίνῳ τοῦ πυρὸς ὑμνοῦντες τὸν θεὸν λέγουσιν· "εὐλογεῖτε, οἱ οὐρανοί, τὸν κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας." εἶτα· "εὐλογεῖτε, ἄγγελοι, τὸν κύριον." εἶτα· "εὐλογεῖτε, ὕδατα καὶ πάντα τὰ ἐπάνω τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον." οὕτως ἐπὶ δυνάμεων τάσσουν αἱ γραφαὶ καθαρῶν τοὺς οὐρανούς καὶ τὰ ὕδατα, ὡς καὶ ἐπὶ τῇ γενέσει δηλοῦ 1.3 ται. εἰκότως οὖν ποικίλως τῆς δυνάμεως ὀνομαζομένης ἐπάγει Δανιήλ· "εὐλογεῖτω πᾶσα δύναμις τὸν κύριον." εἶτα ἐφεξῆς· "εὐλογεῖτε, ἥλιος 1.4 καὶ σελήνη, τὸν κύριον." καί· "εὐλογεῖτε, ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον· εὐλογεῖτε, πάντες οἱ σεβόμενοι κύριον, τὸν θεὸν τῶν θεῶν· ὑμνεῖτε καὶ ἐξομολογεῖσθε, ὅτι εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας τὸ ἔλεος αὐ 1.5 τοῦ." [ἐν τῷ Δανιήλ γέγραπται τῶν τριῶν παίδων ἐν τῇ καμίνῳ ὑμνούντων.]

2.1 "Εὐλογημένος εἶ ὁ βλέπων ἀβύσσους, καθήμενος ἐπὶ Χερουβίμ", ὁ Δανιήλ λέγει, ὁμοδοξῶν τῷ Ἐνώχ τῷ εἰρηκίτῃ· "καὶ εἶδον τὰς 2.2 ὕλας πάσας." ἄβυσσος γὰρ τὸ ἀπεράτῳτον κατὰ τὴν ἰδίαν ὑπόστασιν, 2.3 περαιούμενον δὲ τῇ δυνάμει τοῦ θεοῦ. αἱ τοίνυν οὐσίαι ὑλικάι, ἀφ' ὧν τὰ ἐπὶ μέρος γένη καὶ τὰ τούτων εἶδη γίνεται, ἄβυσσοι εἶρηνται· ἐπεὶ μόνον τὸ ὕδωρ οὐκ ἂν εἶπεν ἄβυσσον. καίτοι καὶ ὕδωρ ἄβυσσος ἢ ὕλη ἀλληγορεῖται.

3.1 "Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν", τὰ γήινα 3.2 καὶ τὰ οὐράνια. ὅτι δὲ τοῦτο ἀληθές, εἶπεν ὁ κύριος πρὸς Ὡσηέ· "βάδιζε, λαβὲ σεαυτῶ γυναικα πορνείας καὶ τέκνα πορνείας, διότι 3.3 ἐκπορνεύουσα ἐκπορνεύσει ἡ γῆ ἀπὸ ὀπισθεν τοῦ κυρίου." οὐ γὰρ τὸ στοιχεῖον λέγει, ἀλλὰ τοὺς ἐπὶ τῷ στοιχείῳ, τοὺς γηγενῆς φρόνημα ἔχοντας.

4.1 Ὅτι δὲ ἀρχὴ ὁ υἱός, Ὡσηέ διδάσκει σαφῶς· "καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ, οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς "7οῦ λαός μου ὑμεῖς"7, κληθήσονται καὶ αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ ζῶντος. καὶ συναχθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰούδα καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ θήσονται ἑαυτοῖς ἀρχὴν μίαν καὶ ἀναβήσονται 4.2 ἐκ τῆς γῆς, ὅτι μεγάλη ἡμέρα τοῦ Ἰσραὴλ." ὧ γὰρ τις πιστεύει, τοῦτον αἰρεῖται. πιστεύει δὲ τις τῷ υἱῷ, ὅς ἐστιν ἀρχή. διὸ καὶ προ[σ]εῖπεν· "τοὺς δὲ υἱοὺς Ἰούδα ἐλεήσω καὶ σώσω ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν", σωτὴρ δὲ ὁ σώζων υἱὸς τοῦ θεοῦ. οὗτος ἄρα ἡ ἀρχή.

5.1 Δι' Ὡσηέ τὸ πνεῦμα "ἐγὼ δὲ παιδευτὴς ὑμῶν" φησί· "σαλπίατε 5.2 σάλπιγγι ἐπὶ τοὺς βουνούς κυρίου, ἠχήσατε ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν." καὶ μὴ τι αὐτὸ τὸ βάπτισμα ἀναγεννήσεως ὑπάρχον σημεῖον τῆς ὕλης ἐστὶν ἔκβασις διὰ τῆς τοῦ σωτῆρος διδασκαλίας, μεγάλου καὶ σφοδροῦ 5.3 ρεύματος αἰεὶ φερομένου καὶ παραφέροντος ἡμᾶς. ἐξάγων οὖν τῆς ἀταξίας ἡμᾶς ὁ κύριος φωτίζει, εἰς τὸ φῶς ἄγων τὸ ἄσκιον καὶ οὐκέτι ὑλικόν.

6.1 Τοῦτον τὸν ποταμὸν τῆς ὕλης καὶ τὴν θάλασσαν διέκοψαν καὶ διέστησαν δυνάμει κυρίου προφητῆται δύο, περατουμένης τῆς ὕλης καθ' 6.2 ἐκάτερον διάστημα ὕδατος βουλήσει τοῦ θεοῦ· διυπηρέτων καθαροὶ στρατηγοὶ ἄμφω, δι' ὧν ἐπιστεύθη τὰ σημεῖα, ἵνα δὴ ὁ δίκαιος ἐκ 6.3 τῆς ὕλης γένηται, δι' αὐτῆς ὁδεύσας τὰ πρῶτα. θατέρω μὲν γε τῶν στρατηγῶν καὶ τοῦνομα τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἐπεβέβλητο.

7.1 Αὐτίκα δι' ὕδατος καὶ πνεύματος" ἢ ἀναγέννησις, καθάπερ καὶ 7.2 ἢ πᾶσα γένεσις. "πνεῦμα γὰρ θεοῦ ἐπεφέρετο τῇ ἀβύσσῳ." καὶ διὰ τοῦτο ὁ σωτὴρ ἐβαπτίσατο μὴ χριζῶν αὐτός, ἵνα τοῖς ἀναγεννωμένοις τὸ πᾶν ὕδωρ ἀγιάσῃ. ταῦτη τοι οὐ μόνον τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ τὴν 7.3 ψυχὴν καθαιρόμεθα. σημεῖον γοῦν τοῦ καὶ τὰ ἀόρατα ἡμῶν ἀγιάζεσθαι τὸ καὶ πνεύματα ἀκάθαρτα συμπεπλεγμένα τῇ ψυχῇ διωλιζέσθαι ἀπὸ τῆς γενέσεως τῆς καινῆς τε καὶ πνευματικῆς.

8.1 "Ὑδωρ ἐπάνω τοῦ οὐρανοῦ"· ἐπεὶ τὸ βάπτισμα γίνεται δι' ὕδατος καὶ πνεύματος", ἀλεξητήριον ὄν πυρὸς τοῦ δισσοῦ, τοῦ τε τῶν ἀοράτων ἀπτομένου καὶ τοῦ τῶν ὁρατῶν, ἀνάγκη καὶ τοῦ ὕδατος τὸ μὲν τι νοητὸν, τὸ δὲ αἰσθητὸν ὑπάρχειν, ἀλεξητήριον τῆς διπλῆς τοῦ 8.2 πυρός· καὶ τὸ μὲν ἐπίγειον ὕδωρ τὸ σῶμα ἀπορρῦπτει, τὸ δὲ ἐπουράνιον ὕδωρ διὰ τὸ εἶναι νοητὸν καὶ ἀόρατον πνεῦμα ἀλληγορεῖται ἅγιον, τῶν ἀοράτων καθαρτικόν, οἷον τοῦ πνεύματος ὕδωρ ὥσπερ ἐκεῖνο τοῦ σώματος.

9.1 Ὁ θεὸς καὶ τὸν φόβον τῇ ἀγαθότητι συνέμιξεν δι' ἀγαθότητα. τὸ γὰρ συμφέρον ἐκάστω τοῦτο ἤδη παρέχει, ὡς ἰατρὸς ἀρρωστοῦντι, 9.2 ὡς πατὴρ ἀτακτοῦντι τῷ παιδί. "ὁ γὰρ φειδόμενος τῆς βακτηρίας αὐτοῦ μισεῖ τὸν υἱὸν αὐτοῦ." καὶ ὁ κύριος δὲ καὶ οἱ ἀπόστολοι αὐτῶν 9.3 τοῦ ἐν φόβῳ καὶ πόνοις ἀνεστράφησαν. ὅταν οὖν πιστοῦ σῶμα νοσῇ, ἢ δι' ἀμαρτημάτων τι προημαρτημένον ἐπιτιμῶντος τοῦ κυρίου, ἢ διὰ μέλλοντα προφυλαξαμένου, ἢ καὶ κατ' ἐνέργειαν * * προσβολὴν ἔξωθεν γινομένην οὐ κωλύσαντος διὰ τι χρήσιμον καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς πέλας παραδείγματος χάριν.

10.1 Ἦδη δὲ οἱ ἐν σαρκὶ οἰκοῦντες σώματι καθάπερ ἐν πλοίῳ πλέοντες παλαιῶ οὐκ εἰσὶν ὑπτιοί, ἀλλ' αἰεὶ εὐχόνται ἀνατεταμένοι πρὸς τὸν θεόν. Οἱ πρεσβύτεροι σφόδρα ἤχθοντο, εἰ μὴ τι πάσχοιεν κατὰ τὸ σῶμα ἐκάστοτε· ἐφοβοῦντο γὰρ μή πως ἐνταῦθα οὐ κομιζόμενοι τὰ ἐπὶ χεῖρα τῶν ἀμαρτημάτων, ἃ πολλὰ τοῖς ἐν σαρκὶ κατ' ἄγνοιαν παρακολουθεῖ, ἀθρόαν ἐκεῖ κομίσωνται τὴν δίκην, ὥστε ἐνθάδε θερά 11.2 πέυεσθαι ἠξίου. φοβητέον ἄρα οὐχὶ νόσον τὴν ἔξωθεν, ἀλλὰ τὰ ἀμαρτήματα, δι' ἃ ἡ νόσος, καὶ νόσον ψυχῆς, οὐ σώματος, ὅτι "πᾶσα σὰρξ χόρτος", τὰ δὲ σωματικὰ καὶ τὰ ἐκτὸς καλὰ "πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια".

12.1 Τὰ τῆς γνώσεως τὰ μὲν ἤδη μετέχομεν, τὰ δὲ δι' ὧν ἔχομεν βεβαίως ἐλπίζομεν· οὔτε γὰρ πᾶν κεκομίσμεθα οὔτε παντὸς ὅστε ροῦμεν, ἀλλ' οἷον "ἀρραβῶνα" τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν καὶ τοῦ πατρῶου πλοῦτου προσειλήφαμεν· τὰ δὲ ἐφόδια τῆς κυριακῆς ὁδοῦ οἱ μακάρι 12.2 ρισμοὶ τοῦ κυρίου. "ζητεῖτε", γὰρ εἶπεν, "καὶ μεριμνᾶτε τὴν βασιλείαν 12.2 τοῦ θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν· οἶδεν γὰρ ὁ 12.3 πατὴρ ὧν χρεῖαν ἔχετε." οὕτως οὐ μόνον τὰς ἀσχολίας, ἀλλὰ καὶ τὰς φροντίδας περιγράφει. "οὐ γὰρ τῇ ἡλικίᾳ", φησὶν, "ἐκ τοῦ φρον 12.4 τίζειν προσθεῖναί τι δύνασθε." ὁ γὰρ θεὸς οἶδεν σαφῶς τίνα μὲν ἡμῖν ἔχειν, τίνων δὲ ἀπορεῖν συμφέροι. κενώσαντας οὖν σφᾶς αὐτοὺς 12.5 τῶν κοσμικῶν φροντίδων ἀξιοὶ πληροῦσθαι τῆς εἰς θεόν. "ἡμεῖς γὰρ στενάζομεν ἐπενδύσασθαι ποθοῦντες" τὰ ἄφθαρτα, πρὶν ἐκδύσασθαι 12.6 τὴν φθοράν. ἐπιχειρομένης γὰρ τῆς πίστεως ἀπορρεῖ ἡ ἀπιστία. ὁμοίως καὶ ἐπὶ γνώσεως καὶ δικαιοσύνης. οὐ χρὴ οὖν μόνον κενῶσαι τὴν 12.7 ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ πληρῶσαι θεοῦ. οὔτε γὰρ ἔτι κακόν, ἐπεὶ πέπανται, οὔτε ἤδη ἀγαθόν, ἐπεὶ μηδέπω εἴληφεν· τὸ δὲ μήτε ἀγαθὸν μήτε 12.8 κακὸν οὐδὲν ἔστιν. "ἐπάνεισι γὰρ εἰς τὸν κεκαθαρωμένον οἶκον καὶ κενόν", ἐὰν μηδὲν τῶν σωτηρίων

ἐμβληθῆ, τὸ προενοικῆσαν ἀκάθαρ 12.9 τον πνεῦμα, συμπαραλαμβάνον ἄλλα ἑπτὰ ἀκάθαρτα πνεύματα. διὸ κενώσαντας τῶν κακῶν δεῖ πληρῶσαι τὴν ψυχὴν τοῦ ἀγαθοῦ θεοῦ, ὅπερ ἐστὶν οἰκητήριον ἐπιλελεγμένον. πληρωθέντων γὰρ τῶν κενῶν, τότε ἡ σφραγὶς ἐπακολουθεῖ, ἵνα φυλάσσηται τῷ θεῷ τὸ ἅγιον.

13.1 "Πᾶν ῥῆμα ἴσεται ἐπὶ δύο καὶ τριῶν μαρτύρων", ἐπὶ πατὴρ καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος, ἐφ' ὧν μαρτύρων καὶ βοηθῶν αἱ ἐντολαὶ λεγόμεναι φυλάσσεσθαι ὀφείλουσιν. Ἡ νηστεία ἀποχὴ τροφῆς ἐστὶ κατὰ τὸ σημαινόμενον, τροφή δὲ οὐδὲν δικαιότερους ἡμᾶς ἢ ἀδικωτέρους ἀπεργάζεται, κατὰ δὲ τὸ μυστικὸν δηλοῖ ὅτι ὡσπερ τοῖς καθ' ἕνα ἐκ τροφῆς ἢ ζωῆς, ἢ δ' ἀτροφία θανάτου σύμβολον, οὕτως καὶ ἡμᾶς τῶν κοσμικῶν νηστεύειν χρή, ἵνα τῷ κόσμῳ ἀποθάνωμεν καὶ μετὰ τοῦτο τροφῆς θείας μετὰ 14.2 λαβόντες θεῷ ζήσωμεν. ἄλλως τε κενοὶ τῆς ὕλης τὴν ψυχὴν ἢ νηστεία καὶ καθαρὰν καὶ κούφην σὺν καὶ τῷ σώματι παρίσθησι τοῖς 14.3 θεοῖς λόγοις. τροφή μὲν οὖν κοσμικὴ ὁ πρότερος βίος καὶ τὰ ἅμαρ τήματα, τροφή δὲ θεϊκὴ πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, ὑπομονή, γνῶσις, 14.4 εἰρήνη, σωφροσύνη. "μακάριοι γὰρ οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην τοῦ θεοῦ· οὗτοι γὰρ καὶ ἐμπλησθήσονται." ψυχὴ δέ, ἀλλ' οὐ σῶμα τὴν ὄρεξιν ταύτην λαμβάνει.

15.1 Τῆς πίστεως τὴν εὐχὴν ἰσχυροτέραν ἀπέφηνεν ὁ σωτὴρ τοῖς πιστοῖς ἀποστόλοις, ἐπὶ τινος δαιμονιῶντος, ὃν οὐκ ἴσχυσαν καθα 15.2 ρίσει, εἰπὼν· "τὰ τοιαῦτα εὐχῆ κατορθοῦται." ὁ μὲν πιστεύσας ἄφεσιν ἁμαρτημάτων ἔλαβεν παρὰ τοῦ κυρίου, ὁ δ' ἐν γνώσει γενὸς μενος ἄτε μηκέτι ἁμαρτάνων παρ' ἑαυτοῦ τὴν ἄφεσιν τῶν λοιπῶν κομίζεται.

16.1 Ὡσπερ αἱ θεραπεῖαι καὶ αἱ προφητεῖαι καὶ τὰ σημεῖα, οὕτως καὶ ἡ γνωστικὴ διδασκαλία δι' ἀνθρώπων ἐνεργοῦντος τοῦ θεοῦ ἐπιτελεῖ 16.2 ται· ὁ γὰρ θεὸς δι' ἀνθρώπων τὴν δύναμιν ἐπιδείκνυται. καὶ ὀρθῶς ἡ προφητεία φησὶν· "καὶ ἀποστελῶ ἐπ' αὐτοὺς ἄνθρωπον ὃς σώσει αὐτούς," αὐτὸς οὖν ἐκπέμπει ποτὲ μὲν προφήτας, ποτὲ δὲ ἀποστόλους, σωτῆρας τῶν ἀνθρώπων. οὕτως θεὸς δι' ἀνθρώπων εὐεργετεῖ· 16.3 οὐχὶ γὰρ τὰ μὲν δύναται, τὰ δὲ οὐ δύναται ὁ θεός, οὐδὲ ἀσθενεῖ ποτε ἐν οὐδενί, ἀλλ' οὐδὲ τὰ μὲν ἐκόντος, τὰ δὲ ἄκοντος αὐτοῦ γίνεται, καὶ τὰ μὲν ὑπ' αὐτοῦ, τὰ δὲ ὑφ' ἑτέρου, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς ἐγέννησεν δι' ἀνθρώπων καὶ ἐπαίδευσεν δι' ἀνθρώπων.

17.1 Ὁ θεὸς ἡμᾶς ἐποίησεν οὐ προόντας. ἐχρῆν γὰρ καὶ εἰδέναι ἡμᾶς ὅπου ἦμεν, εἰ προῆμεν, καὶ πῶς καὶ διὰ τί δεῦρο ἦκομεν· εἰ δ' οὐ 17.2 προῆμεν, τῆς γενέσεως μόνος αἴτιος ὁ θεός. ὡς οὖν οὐκ ὄντας ἐποίησεν, οὕτως καὶ γενομένους σώζει τῇ ἰδίᾳ χάριτι, ἐὰν ἄξιοι καὶ ἐπιτηδεῖοι φανῶμεν, εἰ <δὲ> μή, παρήσει πρὸς τὸ οἰκεῖον τέλος· "καὶ γὰρ ζώντων ἐστὶ καὶ νεκρῶν κύριος." 1

8.1 Ὅρα δὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ, οὐ μόνον ἐπ' ἀνθρώπων μὴ ὄντας εἰς τὸ εἶναι παράγων καὶ τοὺς γενομένους αὐξῶν καθ' ἡλικίας προκοπὴν, ἀλλὰ καὶ τοὺς πιστεύοντας σώζων κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐκάστω· 18.2 ἤδη δὲ μεταβάλλει καὶ ὥρας καὶ καιροὺς καὶ καρποὺς καὶ στοιχεῖα. οὗτος γὰρ εἷς θεὸς ὁ καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τῶν γενομένων οἰκεῖως ἐκάστω μετρήσας.

19.1 Ἐκ πίστεως καὶ φόβου προκόψας εἰς γνῶσιν ἄνθρωπος οἶδεν εἰπεῖν "κύριε κύριε", ἀλλ' οὐχ ὡς ὁ δοῦλος· ἔμαθεν λέγειν "πάτερ ἡμῶν", "τὸ πνεῦμα τῆς δουλείας τὸ εἰς φόβον" ἐλευθερώσας καὶ δι' ἀγάπης προκόψας εἰς "υἱοθεσίαν",

αϊδούμενος ἤδη δι' ἀγάπην ὃν ἔφο 19.2 βεῖτο πρότερον· οὐ γὰρ ἔτι διὰ φόβον ἀπέχεται τῶν ἀφεκτέων, ἀλλὰ δι' ἀγάπην ἔχεται τῶν ἐντολῶν. "αὐτό", φησί, "τὸ πνεῦμα μαρτυρεῖ", ὅταν λέγωμεν· "ἄββᾶ ὁ πατήρ."

20.1 Ἀγοράζει δὲ ἡμᾶς κύριος "τιμίῳ αἵματι", δεσποτῶν <τῶν> πάλαι τῶν πικρῶν ἀπαλλάσσει, <τῶν> ἁμαρτιῶν, δι' ἃς "τὰ πνευματικὰ τῆς 20.2 πονηρίας" ἐκυρίευσεν ἡμῶν. ἄγει οὖν εἰς ἐλευθερίαν τὴν τοῦ πατρός, 20.3 συγκληρονόμους υἱοὺς καὶ φίλους. "ἄδελφοί μου γάρ", φησὶν ὁ κύριος, "καὶ συγκληρονόμοι οἱ ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου." "μὴ καλέσητε οὖν ἑαυτοῖς πατέρα ἐπὶ τῆς γῆς." δεσπότης γὰρ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν δὲ οὐρανοῖς ὁ πατήρ, "ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν τε οὐρανοῖς καὶ 20.4 ἐπὶ τῆς γῆς." ἀγάπη γὰρ ἐκουσίως ἄρχει, ἀκόντων δὲ ὁ φόβος, οὗτος ὁ "7φαῦλος"7· ὁ δὲ εἰς ἀγαθὸν παιδαγωγῶν εἰς Χριστὸν ἄγει καὶ ἔστι σωτήριος.

21.1 Εἰ δὴ τις νοεῖ θεόν (κατ' ἀξίαν μὲν οὐδαμῶς, τίς γὰρ ἔννοια ἀξία θεοῦ; ἀλλ' ὡς δυνατόν ἐστι), νοεῖτω μέγα καὶ ἀπερινόητον καὶ κάλλιστον "φῶς ἀπρόσιτον", πᾶσαν δύναμιν ἀγαθὴν, πᾶσαν ἀστείαν ἀρετὴν συγκεκληρωμένον, πάντων κηδόμενον, φιλοικτίρμον, ἀπαθές, ἀγαθόν, πάντα εἶδος, προγινῶσκον πάντα, εἰλικρινές, γλυκύ, λαμπρόν, ἀκήρατον. Ἐπεὶ ἐξ ἑαυτῆς κινεῖται ἡ ψυχὴ, ἡ χάρις ἢ τοῦ θεοῦ, ὃ ἔχει ἡ ψυχὴ, τὴν προθυμίαν, ἀπαιτεῖ παρ' αὐτῆς, οἷον ἔρανον εἰς σωτηρίαν· βούλεται γὰρ τῆς ψυχῆς ἴδιον εἶναι τὸ ἀγαθόν, ὃ δίδωσιν αὐτῇ ὁ 22.2 κύριος, οὐ γὰρ ἐστὶν ἀναίσθητος, ἵνα φέρηται ὡς σῶμα. τὸ μὲν οὖν ἔχειν τοῦ λαβόντος, τὸ λαβεῖν δὲ τοῦ θελήσαντος καὶ ὀρεχθέντος, τὸ 22.3 κρατεῖν δὲ ὃ ἔλαβεν τοῦ κρατεῖν μελετήσαντος καὶ δυναμένου. διὰ τοῦτο [ἐπὶ] τῇ ψυχῇ ὁ θεὸς τὴν αἴρεσιν δέδωκεν, ἵνα αὐτὸς μὲν μηνύσῃ τὸ δέον, ἢ δὲ ἐλομένη δέξεται καὶ κατάσχῃ.

23.1 Ὡσπερ διὰ τοῦ σώματος ὁ σωτὴρ ἐλάλει καὶ ἰᾶτο, οὕτως καὶ πρότερον μὲν διὰ τῶν προφητῶν, νῦν δὲ διὰ τῶν ἀποστόλων καὶ 23.2 τῶν διδασκάλων· ἡ ἐκκλησία γὰρ ὑπηρετεῖ τῇ τοῦ κυρίου ἐνεργείᾳ, ἔνθεν καὶ τότε ἄνθρωπον ἀνέλαβεν, ἵνα δι' αὐτοῦ ὑπηρετήσῃ τῷ 23.3 θελήματι τοῦ πατρός. καὶ πάντοτε ἄνθρωπον ὁ φιλόανθρωπος ἐνδύεται θεὸς εἰς τὴν ἀνθρώπων σωτηρίαν, πρότερον μὲν τοὺς προφήτας, νῦν δὲ τὴν ἐκκλησίαν. τὸ γὰρ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ ἐξυπηρετεῖν κατάλληλον πρὸς τὴν ὁμοίαν σωτηρίαν.

24.1 Ὅτε χοῖκοὶ ἦμεν, Καῖσαρος ἦμεν. Καῖσαρ δὲ ἐστὶν ὁ πρόσκαιρος ἄρχων, οὗ καὶ εἰκὼν ἢ χοϊκὴ ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, εἰς ὃν ἔπαλιν 24.2 δρόμησεν. τούτῳ οὖν τὰ χοϊκὰ ἀποδοτέον, ἃ "πεφορέκαμεν ἐν τῇ εἰκόνι τοῦ χοϊκοῦ", καὶ "τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ". ἕκαστον γὰρ τῶν 24.3 παθῶν ὡσπερ γράμμα καὶ χάραγμα ἡμῖν καὶ σημεῖον. ἄλλο χάραγμα νῦν ὁ κύριος ἡμῖν καὶ ἄλλα ὀνόματα καὶ γράμματα ἐνσημαίνεται, πίστιν ἀντὶ ἀπιστίας, καὶ τὰ ἐξῆς. οὕτως ἀπὸ τῶν ὑλικῶν ἐπὶ τὰ πνευματικὰ μεταγόμεθα "φορέσαντες τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανοῦ".

25.1 Ὁ Ἰωάννης φησὶν, ὅτι "ἐγὼ μὲν ὑμᾶς ὕδατι βαπτίζω, ἔρχεται δέ μου [ὁ] ὀπίσω ὁ βαπτίζων ὑμᾶς ἐν πνεύματι καὶ πυρὶ." πυρὶ δὲ οὐδένα ἐβάπτισεν· "ἔνιοι δέ", ὡς φησὶν Ἡρακλέων, "πυρὶ τὰ ὦτα τῶν σφραγιζομένων κατεσημήναντο", οὕτως ἀκούσαντες τὸ ἀποστολικόν. "τὸ γὰρ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τοῦ διακαθᾶραι τὴν ἄλλω, καὶ συναῖξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει 25.2 πυρὶ ἀσβέστω." πρόσκειται οὖν τῷ "διὰ πυρός" τὸ "διὰ πνεύματος", ἐπειδὴ <ὡς> ὁ σῖτος ἀπὸ τοῦ ἀχύρου διακρίνεται (τουτέστιν ἀπὸ τοῦ ὑλικοῦ ἐνδύματος) διὰ πνεύματος καὶ τὸ ἄχυρον χωρίζεται διὰ τοῦ πνεύματος λικμώμενον, οὕτως τὸ πνεῦμα

διαχωριστικήν ἔχει δύναμιν 25.3 ἐνεργειῶν ὑλικῶν. ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν ἐξ ἀγεννήτου καὶ ἀφθάρτου γέγονεν, τὰ σπερματικά ζωῆς, <συνάγεται ὡς> ὁ πυρὸς καὶ ἀποτίθεται, τὸ δὲ ὑλικόν, μέχρι σύνεστι τῷ κρείττονι, μένει· ὅταν δὲ ἐκείνου χωρισθῆ, ἀπόλλυται· ἐν ἐτέρῳ γὰρ εἶχε τὸ εἶναι. τοῦτο γοῦν χωριστικὸν μὲν δυνάμει, τὸ πνεῦμα, ἀναλωτικὸν δὲ τὸ πῦρ, πῦρ δὲ τὸ ὑλικόν νοη 25.4 τέον. ἀλλ' ἐπεὶ μὲν τὸ σωζόμενον σίτῳ ἔοικεν, τὸ δὲ περιπεφυκὸς τῇ ψυχῇ τῷ ἀχύρῳ, καὶ τὸ μὲν ἀσώματον, τὸ δὲ χωριζόμενον ὑλικόν ἐστίν, ἀντέθηκεν τῷ μὲν ἀσωμάτῳ τὸ πνεῦμα, λεπτόν καὶ καθαρὸν σχεδὸν ὑπὲρ νοῦν, τῷ δὲ ὑλικῷ τὸ πῦρ, οὐ πονηρὸν οὐδὲ κακὸν ὑπάρχον, ἀλλ' ἰσχυρὸν καὶ κακοῦ καθαρτικόν· ἀγαθὴ γὰρ δύναμις τὸ πῦρ νοεῖται καὶ ἰσχυρά, φθαρτικὴ τῶν χειρόνων καὶ σωστικὴ τῶν ἀμεινόνων, διὸ καὶ φρόνιμον λέγεται παρὰ τοῖς προφήταις τοῦτο τὸ πῦρ.

26.1 Οὕτως γοῦν καὶ ὅταν ὁ θεὸς λέγηται "πῦρ καταναλίσκον", οὐ 26.2 κακίας, ἀλλὰ δυνάμεως ὄνομα καὶ σύμβολον ἐκδεκτέον· ὡς γὰρ τὸ πῦρ ἰσχυρότατον τῶν στοιχείων καὶ πάντων κρατοῦν, οὕτω καὶ ὁ θεὸς παντοδύναμος καὶ παντοκράτωρ, ὁ δυνάμενος κρατῆσαι, κτίσαι, ποιῆσαι, τρέφειν, αὔξειν, σώζειν, σώματος καὶ ψυχῆς ἐξουσίαν ἔχων. ὡς οὖν τῶν στοιχείων ὑπερέχει τὸ πῦρ, οὕτως θεῶν τε καὶ 26.3 δυνάμεων καὶ ἀρχῶν ὁ παντοκράτωρ. διπλῆ τε ἡ δύναμις τοῦ πυρός, ἢ μὲν πρὸς δημιουργίαν καὶ πέπαυσιν καρπῶν καὶ ζώων γένεσιν καὶ τροφήν ἐπιτήδειος, ἢς εἰκὼν ὁ ἥλιος, ἢ δὲ πρὸς ἀνάλωσιν καὶ 26.4 φθοράν, ὡς τὸ πῦρ τὸ ἐπίγειον. "πῦρ" οὖν ὅταν λέγηται ὁ θεὸς "καταναλίσκον", δύναμις ἰσχυρὰ καὶ ἀπροσάντητος, ἢ μηδὲν ἀδύνατον, 26.5 ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπολέσαι δυνατόν. περὶ τοιαύτης δυνάμεως καὶ ὁ σωτὴρ λέγει· "πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν", δηλονότι δύναμιν τῶν μὲν ἀγίων καθαρτικὴν, τῶν δὲ ὑλικῶν, ὡς μὲν ἐκεῖνοί φασι, ἀφανιστικὴν, ὡς δὲ ἡμεῖς ἂν φαίμεν, παιδευτικὴν. ἔχει δὲ καὶ φόβον τὸ πῦρ καὶ διάχυσιν τὸ φῶς.

27.1 Οὐκ ἔγραφον δὲ οἱ πρεσβύτεροι μήτε ἀπασχολεῖν βουλόμενοι τὴν διδασκαλικὴν τῆς παραδόσεως φροντίδα τῇ περὶ τὸ γράφειν ἄλλη φροντίδι, μηδὲ μὴν τὸν τοῦ προσκέπτεσθαι τὰ λεχθησόμενα καιρὸν 27.2 καταναλίσκοντες εἰς γραφήν. τάχα δὲ οὐδὲ τῆς αὐτῆς φύσεως κατόρ θωμα τὸ συντακτικὸν καὶ διδασκαλικὸν εἶδος εἶναι πεπεισμένοι τοῖς 27.3 εἰς τοῦτο πεφυκῶσι συνεχῶρουν. τὸ μὲν γὰρ ἀκωλύτως καὶ μετὰ ῥύμης φέρεται ῥεῦμα τοῦ λέγοντος, καὶ που τάχα καὶ συναρπάσαι δυνάμενον, τὸ δὲ ὑπὸ τῶν ἐντυγχανόντων ἐκάστοτε βασανιζόμενον, ἀκρι βουῶς τῆς ἐξετάσεως τυγχάνον, ἄκρας καὶ τῆς ἐπιμελείας ἀξιοῦται, καὶ ἔστιν οἶον εἰπεῖν ἔγγραφος διδασκαλίας βεβαίως, καὶ εἰς τοὺς ὄψι 27.4 γόνους οὕτως διὰ τῆς συντάξεως παραπεμπομένης τῆς φωνῆς. ἢ γὰρ τῶν πρεσβυτέρων παρακαταθήκη διὰ τῆς γραφῆς λαλοῦσα ὑπουργῶ χρήται τῷ γράφοντι πρὸς τὴν παράδοσιν <εἰς σωτηρίαν> τῶν ἐντεῦ 27.5 ξομένων. καθάπερ οὖν ἡ μαγνήτις λίθος τὴν ἄλλην ὕλην παραπεμ πομένη μόνον ἐφέλκεται δι' ἐπιτηδειότητα τὸν σίδηρον, οὕτως καὶ τὰ βιβλία πολλῶν ὄντων τῶν ἐντυγχανόντων τοὺς οἴους τε συνιέναι 27.6 μόνους ἐπισπᾶται. ὁ γὰρ τῆς ἀληθείας λόγος τοῖς μὲν "μωρία", τοῖς δὲ "σκάνδαλον", ὀλίγοις δὲ "σοφία" οὕτως καὶ "δύναμις" εὐρίσκειται 27.7 "θεοῦ"· φθόνος δὲ ἀπειὴ γνωστικοῦ. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ζητεῖ πότερον χειρὸν, ἀναξίω δοῦναι ἢ ἀξίω μὴ παραδοῦναι, καὶ κινδυνεύει ὑπὸ πολλῆς τῆς ἀγάπης οὐ μόνον παντὶ τῷ προσήκοντι, ἀλλ' ἔσθ' ὅτε καὶ ἀναξίω λιπαρῶς δεομένῳ κοινωνήσῃ, οὐ διὰ τὴν δέησιν (οὐ γὰρ φιλοδοξεῖ), ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπιμονὴν τοῦ δεομένου μελετῶντος εἰς πίστιν διὰ πολλῆς τῆς δεήσεως.

28.1 Εἰσὶ δ' οἱ λέγοντες εἶναι γνωστικοὶ τοῖς οἰκείοις φθονοῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς ἐκτός. ὡς δὲ ἡ θάλασσα ἀνιέται πᾶσιν, ἀλλ' ὁ μὲν νήχεται, ὁ δὲ ἐμπορεύεται, ὁ δὲ

ἀγρεύει τοὺς ἰχθύς, καὶ ὡς ἡ γῆ κοινή, ἀλλ' ὃ μὲν ὀδεύει, ὃ δὲ ἄροϊ, θηρᾶ δὲ ἕτερος, καὶ τις ἄλλος μέταλλα ἐρευνᾶ, ὃ δὲ οἶκο δομεῖ, οὕτως καὶ τῆς γραφῆς ἀναγινωσκομένης ὃ μὲν εἰς πίστιν, ὃ δὲ εἰς ἦθος ὠφελεῖται, ἀφαιρεῖται δὲ ἄλλος δεισιδαιμονίαν διὰ τῆς ἐπιγνώσεως 28.2 τῶν πραγμάτων· ὃ δὲ ἀθλητής, γνωρίσας τὸ στάδιον τὸ Ὀλυμπιακόν, ἐπαποδύεται τῇ διδασκαλίᾳ καὶ ἀγωνίζεται καὶ νικηφόρος γίνεται, τοὺς ἀντιπάλους καὶ κατατρέχοντας τῆς γνωστικῆς ὁδοῦ παρακρουσά 28.3 μενος καὶ καταγωνισάμενος. ἀναγκαῖα γὰρ ἡ γνῶσις καὶ πρὸς ψυχῆς γυμνασίαν καὶ πρὸς σεμνότητα ἦθους, ἀξιεντρεπτοτέρους ποιοῦσα τοὺς πιστοὺς καὶ τῶν πραγμάτων ἀκριβεῖς θεατάς. ὡς γὰρ οὐκ ἔστι πιστεῦσαι ἄνευ κατηχήσεως, οὕτως οὐδὲ καταλαβέσθαι ἄνευ γνώσεως.

29.1 <Ὀν>των γὰρ εὐχρήστων καὶ ἀναγκαίων εἰς σωτηρίαν, οἷον πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἀγίου πνεύματος, ἀλλὰ καὶ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς, δεῖ πάντως καὶ τὸν περὶ αὐτῶν λόγον, ὅς ἐστι γνωστικός, εὐχρηστον 29.2 ὁμοῦ καὶ ἀναγκαῖον τυγχάνειν. τοῖς δὲ καὶ τὴν προστασίαν ἐπανη ρημένους τοῦ ὠφελεῖν εὐχρηστος ἡ πολυπειρία πρὸς τὸ μὴ διαλαθεῖν τι τῶν δοκούντων παρ' ἄλλοις ἀναγκαίως καὶ πολυμαθῶς ἐπεγνώσθαι. 29.3 φέρει δὲ καὶ ἄλλως συγγυμνασίαν ψυχῆς ζητητικῆς ἢ τῆς ἑτεροδόξου διδασκαλίας ἔκθεσις, καὶ ἀνεξαπάτητον τῆς ἀληθοῦς τηρεῖ τὸν μαθητὴν, περισσάλιζεσθαι πάντοθεν ἤδη προμεμελετηκότα τοῖς πολεμικοῖς ὄργανοις.

30.1 Τοῦ γνωστικοῦ μόνου, καθάπερ λέγουσι τὴν Κρήτην ἄγονον εἶναι θηρίων ὀλεθρίων, ὁ βίος καθαρὸς ἀπὸ παντὸς πονηροῦ ἔργου τε καὶ νοήματος καὶ λόγου, οὐδὲ ἐχθρὸν ἔχοντας τὸ παράπαν, ἀλλὰ καὶ φθόνου καὶ μίσους καὶ βλασφημίας πάσης καὶ διαβολῆς ἐκτὸς ὄντος. Ἐν πολλῶ δὲ τῷ βίῳ μακαριστὸς οὐ διὰ τὸ μακρὸν [γενόμενος] ζῆν, ὧ γε καὶ διὰ τὸ ζῆσαι εὖ ὑπῆρξεν ἀξίῳ τοῦ ζῆν ἀεὶ γενέσθαι. 31.2 οὐδένα λελύπηκεν, ὅτι μὴ τῷ λόγῳ παιδεύων τοὺς ἠλκωμένους τὴν καρδίαν, καθάπερ μέλιτι σωτηρίῳ, γλυκεῖ τε ὄντι καὶ δηκτικῷ. ὥστε παντὸς μᾶλλον ὁ γνωστικός τὸ πρέπον ἂν μετὰ τοῦ κατὰ λόγον 31.3 φυλάσσοι. τοῦ γὰρ ἐμπαθοῦς παντὸς περιτμηθέντος καὶ περιαι ρεθέντος ἀπάσης τῆς ψυχῆς τῷ κρατίστῳ, καθαρῷ γενομένῳ καὶ ἠλευθερωμένῳ εἰς υἰοθεσίαν, τοῦ λοιποῦ σύνεστιν τε καὶ βιοῖ.

32.1 Πυθαγόρας ἡξίου μὴ μόνον λογιώτατον, ἀλλὰ καὶ πρεσβύτατον 32.2 ἡγεῖσθαι τῶν σοφῶν τὸν θέμενον τὰ ὀνόματα τοῖς πράγμασι. δεῖ τοίνυν τὰς γραφὰς ἀκριβῶς διερευνωμένους, ἐπειδὴ ἐν παραβολαῖς εἰρησθαι ἀνωμολόγηται, ἀπὸ τῶν ὀνομάτων θηρᾶσθαι τὰς δόξας, ἃς τὸ ἅγιον πνεῦμα περὶ τῶν πραγμάτων ἔχον, εἰς τὰς λέξεις ὡς εἰπεῖν τὴν αὐτοῦ διάνοιαν ἐκτυπωσάμενον, διδάσκει, ἵνα ἡμῖν ἀκριβῶς ἐξεταζόμενα διαπτύσσηται μὲν τὰ ὀνόματα πολυσήμως εἰρημένα, τὸ δ' ἐγκεκρυμμένον ἐν πολλοῖς τοῖς σκέπουσι ψηλαφώμενον καὶ 32.3 καταμανθανόμενον ἐκφαίνεται καὶ ἀναλάμψη. [οὕτ]ως γὰρ καὶ ὁ μόλιβδος τοῖς τρίβουσι ἐξανθεῖ λευκὸν ἐκ μέλανος, τὸ ψιμύθιον, οὕτως καὶ ἡ γνῶσις, φέγγος καὶ λαμπρότητα καταχέουσα τῶν πραγμάτων, ἢ τῷ ὄντι θεία σοφία εἴη ἂν, τὸ φῶς τὸ εἰλικρινές, τὸ φωτίζον τοὺς καθαρὸς τῶν ἀνθρώπων ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ εἰς ὄψιν καὶ κατάληψιν τῆς ἀληθείας βεβαίαν.

33.1 Ἀναψάμενοι τοίνυν τῆς ἀρχῆς τοῦ φωτὸς ἐκείνου ἐκ τοῦ πόθου τοῦ περὶ αὐτὸ <αὐτῷ> ὡς ἔνι μάλιστα ἐξομοιοῦσθαι πειρώμενοι, 33.2 φωτὸς ἔμπλεοι, φῶτες Ἰσραηλῖται τῷ ὄντι γινόμεθα. φίλους γὰρ εἶπεν καὶ ἀδελφούς τοὺς ἐχομένους τῆς πρὸς τὸ θεῖον ἀφομοιώσεως κατὰ ἐπιθυμίαν καὶ δίωξιν.

34.1 * * ἦν τόποι μὲν καθαροὶ καὶ λειμῶνες ἐδέξαντο, φωνὰς καὶ τινὰς ὄψεις ἀγίων φασμάτων <ἔχοντες>, ἄνθρωπος δὲ ὁ ἀκριβῶς κεκαθαρμένος ἅπας διδασκαλίας καὶ δυνάμεως θεϊκῆς καταξιωθήσεται. Οἶδα δὲ ἐγὼ ὅτι τὰ τῆς γνώσεως μυστήρια τοῖς μὲν πολλοῖς χλεύην φέρει καὶ μάλιστα μὴ κεκαττυμένα σοφιστικῆ τροπολογία, τοὺς δὲ ὀλίγους καθάπερ φῶς ἐπεισενεχθὲν ἐξαίφνης συμποσίῳ τινὶ συνηρεφεῖ ἐκπλήξει τὰ πρῶτα, ἔπειτα ἐθίσαντες καὶ συντραφέντες καὶ ἐγγυμνασάμενοι τῷ λογισμῷ ὡς ὑφ' ἡδονῆς εὐφραϊνόμενοι καὶ 35.2 ἀγαλλιόμενοι * * τὸν κύριον. ὡς γὰρ ἡδονὴ τὴν τῆς ἀλγῆ δόνοσ ἀπαλλαγὴν οὐσίαν ἔχει, οὕτως ἡ γνῶσις τῆς ἀγνοίας τὴν 35.3 ὑπεξαίρεσιν. ὡς γὰρ οἱ μάλιστα καθεύδοντες οἴονται μάλιστα ἐγρη γορέναι, ἐναργεστέρας ὑποπίπτοντες καὶ ἀπερισπαστοὺς ταῖς ὄναρ φαντασίαις, οὕτως οἱ μάλιστα ἀγνοοῦντες μάλιστα εἰδέναι νομίζουσι. 35.4 μακάριοι δὲ οἱ ἐξ ὕπνου τοῦδε καὶ τῆς παραφροσύνης ἀνεγειρόμενοι καὶ ἀναβλέψαντες τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθειαν.

36.1 Δεῖ τοίνυν ἐπ' ἴσης τῷ βουλομένῳ τὸ πειθόμενον ἔχειν τὸν μαθητὴν καὶ τῷ πόθῳ τὴν πίστιν ἐγκαταμίξαντα γυμνάζειν καὶ μελετᾶν, ἐκάστοτε πρὸς ἑαυτὸν τὴν τῶν θεωρημάτων ἀλήθειαν ἐξετάζοντα. 36.2 ἐπειδὴν δὲ εὖ ἔχειν αὐτῷ δοκῆ, τότε δὴ καὶ εἰς τὰς τῶν πέλας ζητήσεις καθιέναι. ἐπεὶ καὶ οἱ νεοττοὶ προαποπειρῶνται τοῦ πετάσαι ἐπὶ τῆς καλιᾶς γυμνάσαντες τὰ πτερὰ.

37.1 Ἡ γὰρ ἀρετὴ ἡ γνωστικὴ πανταχοῦ καλὸν καὶ πρᾶον καὶ ἀβλαβὲς καὶ ἄλυπον καὶ μακάριον καὶ παρεσκευασμένον ἄριστα μὲν ὁμιλεῖν παντὶ τῷ θείῳ, ἄριστα δ' ἀνθρώποις, θεωρητικὸν ὁμοῦ καὶ πρακτικόν, ἄγαλμα θεῖον τὸν ἄνθρωπον κατασκευάζουσα καὶ φιλόκαλον 37.2 ἀπεργαζομένη δι' ἀγάπης· τὸ γὰρ καλὸν ὡς ἐκεῖ σοφία θεωρητὸν καὶ νοητόν, ἐνταῦθα σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη διὰ πίστεως πρακτόν, ἐν σαρκὶ μελετήσαντος ἀγγελικὴν ὑπουργίαν, ὥσπερ ἐν τόπῳ διαφανεῖ καὶ ἀμιάντῳ τῷ σώματι τὸν νοῦν καθιερώσαντος.

38.1 Πρὸς δὲ Τατιανὸν λέγοντα εὐκτικὸν εἶναι τὸ "γενηθῆτω φῶς" λεκτέον· εἰ τοίνυν εὐχόμενος ἤδει τὸν ὑπερκείμενον θεόν, πῶς λέγει "ἐγὼ θεὸς καὶ πλὴν ἐμοῦ ἄλλος οὐδεὶς"; 38.2 Εἶπε μὲν ὡς κολάσεις εἰσὶ βλασφημιῶν, φλυαρίας, ἀκολάστων

39.1 ῥημάτων, λόγῳ κολαζομένων καὶ παιδευομένων· ἔφασκεν δὲ καὶ διὰ τὰς τρίχας κολάζεσθαι καὶ τὸν κόσμον τὰς γυναῖκας ὑπὸ δυνάμεως τῆς ἐπὶ τούτοις τεταγμένης, ἢ καὶ τῷ Σαμψὼν δύνάμιν παρεῖχε ταῖς θριξίν, ἧτις κολάζει τὰς διὰ κόσμου τριχῶν ἐπὶ πορνείαν ὄρ μώσας. Καθάπερ ἀγαθοῦ ἀπορροία ἀγαθύνονται, οὕτως καὶ <κακοῦ> κακοῦνται. καλὴ ἢ κρίσις τοῦ θεοῦ, ἢ τε διάκρισις ἢ τῶν πιστῶν ἀπὸ τῶν ἀπίστων ἢ τε πρόκρισις ὑπὲρ τοῦ μὴ μείζονι περιπεσεῖν κρίσει ἢ τε κρίσις παιδεύσει οὔσα. Ἡ γραφὴ φησὶ τὰ βρέφη τὰ ἐκτεθέντα τημελούχῳ παραδίδοσθαι ἀγγέλῳ, ὑφ' οὗ παιδεύεσθαι τε καὶ αὔξειν, "καὶ ἔσσονται", φησὶν, "ὡς οἱ ἑκατὸν ἐτῶν ἐνταῦθα πιστοί."

41.2 Διὸ καὶ Πέτρος ἐν τῇ Ἀποκαλύψει φησὶ· "καὶ ἀστραπὴ πυρὸς πηδῶσα ἀπὸ τῶν βρεφῶν ἐκείνων καὶ πλήσσοσα τοὺς ὀφθαλμοὺς 41.3 τῶν γυναικῶν." ἐπεὶ ὁ δίκαιος "ὡς σπινθὴρ διὰ καλάμης ἐκλάμπει καὶ κρίνει ἔθνη."

42.1 "Μετὰ ὀσίου ὀσιωθήσῃ." κατὰ αἴνον ὀσίων δεδόξασται τὸ ὄνομά σου, κατ' ἐπίγνωσιν ἡμῶν δοξαζομένου τοῦ θεοῦ [κατὰ τε τὴν ἐπίγνωσιν κατὰ τε τὴν κληρονομίαν]. οὕτω καὶ τὸ "ζῆ κύριος" καὶ τὸ "ἀνέστη κύριος". "Λαὸς ὃν οὐκ ἔγνω, "

ἐδούλευσέν μοι·" κατὰ διαθήκην οὐκ ἔγνω. 43.2 "Υἱοὶ ἀλλότριοι·" τὰ τοῦ ἄλλου ἐζηλωκότες.

44.1 "Μεγαλύνων τὰς σωτηρίας τοῦ βασιλέως αὐτοῦ." βασιλεῖς πάντες λέγονται οἱ πιστοί, <κεκλημένοι> εἰς βασιλείαν κατὰ <τε τὴν ἐπίγνωσιν> κατὰ τε τὴν κληρονομίαν. "Ἡ μακροθυμία γλυκύτης ἐστὶν ὑπὲρ τὸ μέλι", οὐχ ὅτι ἐστὶ μακροθυμία, ἀλλὰ κατὰ τὸν καρπὸν τῆς μακροθυμίας, ἐπεὶ οὐδὲ ὁ ἐγκρατὴς ἐστὶν ἀπαθής, κρατῶν οὐκ ἀπόνως τῶν παθῶν· ὅταν δὲ ἔξις γένηται, οὐκέτι ἐγκρατὴς, ἐν μιᾷ ἔξει τῷ ἀγίῳ πνεύματι γενομένου τοῦ ἀνθρώπου. "Πνεύματα·" λέγεται τὰ πάθη τὰ ἐν τῇ ψυχῇ οὐκ ἐξ οὐσίας πνεύματα, ἐπεὶ ἔσται ἐμπαθὴς ἄνθρωπος λεγεῶν δαιμόνων, ἀλλὰ 46.2 κατὰ τὴν προτροπὴν. ἢ γὰρ αὐτὴ ψυχὴ κατὰ μεταβολὰς ἄλλας καὶ ἄλλας ποιότητας κακίας ἀναδεχομένη πνεύματα λέγεται ἀνεὶ ληφέναι.

47.1 Ὁ λόγος τῆς κτήσεως ἀφίστασθαι οὐ κελεύει, ἀλλ' ἀπροσπαθῶς διοικεῖν τὴν κτῆσιν, ἐπισυμβάντος δέ τινος μὴ ἀγανακτεῖν μηδὲ λυπεῖσθαι μηδὲ ἐπιθυμεῖν κτήσασθαι· τῆς ἐν πάθει γὰρ κτήσεως ἀφίστασθαι κελεύει καὶ πάσης προσπαθείας. Ἡ θεία πρόνοια <ο>ὐ <κ>αταστρέφει ἐπὶ μόνους τοὺς ἐν σαρκί. αὐτίκα ὁ Πέτρος ἐν τῇ Ἀποκαλύψει φησὶν "τὰ βρέφη ἐξαμβλωθέντα τῆς ἀμείνονος ἐσόμενα μοίρας, ταῦτα ἀγγέλω τημελόχῳ παραδίδοσθαι, ἵνα γνώσεως μεταλαβόντα τῆς ἀμείνονος τύχη μονῆς, 48.2 παθόντα ἃ ἂν ἔπαθεν καὶ ἐν σώματι γενόμενα." τὰ δ' ἕτερα μόνης τῆς σωτηρίας τεύξεται, ὡς ἡδικημένα ἐλεηθέντα, καὶ μενεῖ ἄνευ κολάσεως, τοῦτο γέρας λαβόντα.

49.1 "Τὸ δὲ γάλα τῶν γυναικῶν, ῥέον ἀπὸ τῶν μαστῶν καὶ πηγνύμενον", φησὶν ὁ Πέτρος ἐν τῇ Ἀποκαλύψει, "γεννήσει θηρία λεπτὰ σαρκοφάγα καὶ ἀνατρέχοντα εἰς αὐτὰς κατεσθίει", διὰ τὰς ἀμαρτίας 49.2 γίνεσθαι τὰς κολάσεις διδάσκων. ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν γεννᾶσθαι αὐτὰς φησὶν, ὡς διὰ τὰς ἀμαρτίας ἐπράθη ὁ λαός, καὶ "διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ἀπιστίαν", ὡς φησὶν ὁ ἀπόστολος, "ὑπὸ τῶν ὄψεων ἐδάκνοντο".

50.1 Ἐλεγεν πρεσβύτης ζῶον εἶναι τὸ κατὰ γαστρός. εἰσιούσαν γὰρ τὴν ψυχὴν εἰς τὴν μήτραν ἀπὸ τῆς καθάρσεως ἠύτρεπισμένην εἰς σύλληψιν καὶ εἰσκριθεῖσαν ὑπὸ τινος τῶν τῆ γενέσει ἐφεστῶτων ἀγγέλων προγινώσκοντος τὸν καιρὸν τῆς συλλήψεως κινεῖν πρὸς συνουσίαν τὴν γυναῖκα, καταβληθέντος δὲ τοῦ σπέρματος ὡς εἰπεῖν ἐξοικειοῦσθαι τὸ ἐν τῷ σπέρματι πνεῦμα καὶ οὕτως συλλαμβάνεσθαι 50.2 τῇ πλάσει. † μαρτύριον ὠνόμασεν πᾶσιν. καὶ ὀπηνίκα ἂν εὐαγγελίζωνται οἱ ἄγγελοι τὰς στείρας, οἷον προεισκρίνουσι τῆς συλλήψεως τὰς ψυχάς· καὶ ἐν <τῷ εὐ>αγγελίῳ "τὸ βρέφος ἐσκίρτησεν" ὡς ἔμψυχον. 50.3 * * καὶ αἱ στεῖραι διὰ τοῦτό εἰσι στεῖραι, ὡς ἂν μὴ εἰσκρινομένης τῆς ψυχῆς τὴν τοῦ σπέρματος καταβολὴν συναγούσης εἰς κατοχὴν συλλήψεως καὶ γεννήσεως.

51.1 "Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν θεοῦ." οἱ οὐρανοὶ λέγονται πολλαχῶς, καὶ οἱ κατὰ διάστημα καὶ περίοδον καὶ ἢ κατὰ διαθήκην τῶν πρωτοκτίστων ἀγγέλων ἐνέργεια προσεχής· κυριῶ γὰρ παρουσίᾳ ἀγγέλων αἱ διαθήκαι ἐνηργήθησαν ἢ ἐπὶ Ἀδάμ, 51.2 ἢ ἐπὶ Νῶε, ἢ ἐπὶ Ἀβραάμ, ἢ ἐπὶ Μωυσέως. διὰ γὰρ τοῦ κυρίου κινήθεντες <οἱ> πρωτόκτιστοι ἄγγελοι ἐνήργουν εἰς τοὺς προσεχεῖς τοῖς προφήταις ἀγγέλους <δι>ηγούμενοι "δόξαν θεοῦ", τὰς διαθήκας. ἀλλὰ καὶ τὰ ἔργα τὰ κατὰ τὴν γῆν γενόμενα ὑπ' ἀγγέλων 52.1 διὰ τῶν πρωτοκτίστων ἀγγέλων ἐγένοντο εἰς "δόξαν θεοῦ". καλοῦνται δὲ οὐρανοὶ κυρίως μὲν ὁ κύριος, ἔπειτα δὲ καὶ οἱ

πρωτόκτιστοι, μεθ' οὐς καὶ οἱ ἅγιοι πρὸ νόμου ἄνθρωποι, ὡς οἱ πατριάρχαι, καὶ Μωυσῆς καὶ οἱ προφῆται, εἶτα καὶ οἱ ἀπόστολοι.

52.2 "Ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα." στερέωμα λέγει τὸν θεὸν τὸν ἀπαθῆ καὶ ἀμετάβλητον, ὡς καὶ ἀλλαχῆ ὁ αὐτὸς Δαβίδ· "ἀγαπήσω σε, κύριε, ἡ ἰσχὺς μου, κύριος στερέωμά μου καὶ 52.3 καταφυγή μου." τὴν ποίησιν οὖν τῶν χειρῶν αὐτοῦ αὐτὸ τὸ στερέωμα ἀναγγέλλει, τοῦτ' ἔστιν δείκνυσι καὶ φαίνει τὴν ποίησιν τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ· ἀναγγέλλει γὰρ καὶ δείκνυσιν οὐς ἐποίησεν. 53.1 "Ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐρεύγεται ῥῆμα." ὡς οἱ οὐρανοὶ πολλαχῶς, οὕτως καὶ ἡ ἡμέρα. ῥῆμα δὲ ὁ κύριος, καὶ ὁ αὐτὸς δὲ ἡμέρα πολλαχῆ 53.2 εἴρηται. "καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γ<νῶ>σιν." ὁ διάβολος ἤδει ἐλευ σόμενον τὸν κύριον, εἰ δὲ <ὁ Ἰησοῦς> αὐτὸς εἶη, οὐκ ἠπίστατο· διὸ καὶ ἐπείραζεν α<υτόν>, ἵνα γνῶ· † εἰ δυνατὸς ἔστιν, ἔαν φησι· "καὶ ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ εἰς καιρόν", τουτέστιν ἀνεβάλλετο τὴν εὔρεσιν εἰς τὴν ἀνάστασιν. ἤδει γὰρ τοῦτον εἶναι τὸν κύριον τὸν ἀναστησόμενον 53.3 μενον. ὁμοίως καὶ οἱ δαίμονες, ἐπεὶ καὶ Σολομῶνα ὑπώπτευσαν 53.4 εἶναι τὸν κύριον, ἔγνωσαν δὲ μὴ εἶναι, ἀμαρτόντος αὐτοῦ. "νύξ νυκτὶ" πάντες οἱ δαίμονες ἔγνωσαν ὅτι κύριος ἦν ὁ ἀναστὰς μετὰ τὸ πάθος. ἤδη δὲ καὶ Ἐνώχ φησιν τοὺς παραβάντας ἀγγέλους διδάξαι τοὺς ἀνθρώπους ἀστρονομίαν καὶ μαντικὴν καὶ τὰς ἄλλας τέχνας.

54.1 "Οὐκ εἰσὶ λαλιαὶ οὐδὲ λόγοι, ὧν οὐκ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν", οὔτε τῶν ἡμερῶν οὔτε τῶν νυκτῶν. "εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν 54.2 ὁ φθόγγος αὐτῶν." μετήνεγκεν τὸν λόγον ἐπὶ μόνους τοὺς ἀγίους, οὐς οὐρανοὺς τε εἴρηκεν καὶ ἡμέρας. 55.1 Οἱ ἀστέρες, σώματα πνευματικά, κεκοινωνηκότα ἀγγέλοις ἔφε στῶσι διοικούμενα, οὐκ αἴτια γενέσεως, σημαντικὰ δὲ τῶν γινομένων τε καὶ ἐσομένων καὶ γενομένων ἐπὶ τε τροπῶν ἀέρων ἐπὶ τε εὐφορίας καὶ ἀκαρπίας ἐπὶ τε λοιμῶν καὶ φλογμῶν ἐπὶ τε τῶν ἀνθρώπων 55.2 πων. οὐδ' ὄναρ τὰς ἐνεργείας ποιεῖ τὰ ἄστρα, σημαίνει δὲ "τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐ<σ>σόμενα, πρό τ' ἐόντα".

56.1 "Καὶ ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ." ἐνταῦθα ὑπερ <β>ατόν ἔστι· περὶ γὰρ τῆς παρουσίας τῆς δευτέρας <ὁ> λόγος. οὕτως οὖν ἀναγνωστέον τὸ ὑπερβατόν κατὰ ἀκολουθίαν. "καὶ αὐτὸς ὡς νυμφίος ἐκπορευόμενος ἐκ παστοῦ αὐτοῦ ἀγαλλιάσεται ὡς γίγας <δραμε>ῖν ὁδὸν αὐτοῦ. ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἔξοδος <αὐτοῦ>· οὐκ ἔστιν ὃς ἀποκρυβήσεται τὴν θέρμην αὐτοῦ." καὶ τότε· "ἐν τῷ 56.2 ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ." ἔνιοι μὲν οὖν φασι τὸ σῶμα τοῦ κυρίου ἐν τῷ ἡλίῳ αὐτὸν ἀποτίθεσθαι, ὡς Ἑρμογένης, σῶμα δὲ λέγουσιν οἱ μὲν τὸ σκῆνος αὐτοῦ, οἱ δὲ τὴν τῶν πιστῶν ἐκκλησίαν, ὁ Πάνταινος δὲ * ἡμῶν ἔλεγεν "ἀορίστως τὴν προφητείαν ἐκφέρειν τὰς λέξεις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ τῷ ἐνεστῶτι ἀντὶ τοῦ μέλλοντος χρῆσθαι χρόνῳ καὶ πάλιν τῷ ἐνεστῶτι ἀντὶ τοῦ παρωχηκότος", ὃ 56.3 καὶ νῦν φαίνεται. τὸ γὰρ "ἔθετο" καὶ ἐπὶ τοῦ παρωχηκότος καὶ ἐπὶ τοῦ ἐσομένου τάσσεται· ἐπὶ μὲν τοῦ ἐσομένου, ὅτι πληρωθείσης ταύτης τῆς κατὰ τὴν παροῦσαν κατάστασιν περιόδου ὁ κύριος ἐλευσεται πρὸς τοὺς δικαίους τοὺς πιστοὺς, οἷς ἐπαναπαύεται καθάπερ σκηνῆ· ἐν γὰρ σῶμα οἱ πάντες ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους τὴν αὐτὴν πίστιν καὶ δικαιοσύνην ἐλόμενοι, εἰς τὴν αὐτὴν ἐνότητα ἀποκαταστησόμενοι· 56.4 ἀλλ' οἱ μὲν ὡς κεφαλὴ, οἱ δὲ ὡς ὀφθαλμοί, οἱ δὲ ὡς ὦτα, οἱ δὲ ὡς χεῖρες, οἱ δὲ ὡς στήθη, οἱ δὲ ὡς πόδες ἐν ἡλίῳ τεθήσονται φωτεινοί, "λάμπαντες ὡς ὁ ἥλιος" ἢ ἐν ἡλίῳ, ἐπεὶ ἀρχοντικὸς ἄγγελος ἐν 56.5 ἡλίῳ· εἰς ἀρχὴν γὰρ ἡμερῶν τέτακται, καθάπερ ἡ σελήνη εἰς τὸ ἄρ 56.6 χεῖν νυκτός· ἡμέραι δὲ ἄγγελοι ἐκλήθησαν. μετὰ τῶν μεθ' ἡλίου ἀγγέλων, φησί, ταγήσονται (ἐν ὥσπερ κεφαλὴ σώματος, ὄντος ἑνός, ὁ ἥλιος), ἐσόμενοί ποτε κατὰ τινὰ περιόδον καὶ αὐτοὶ ἄρχοντες ἡμερῶν, ὡς

ἐκεῖνος ὁ ἐπὶ τοῦ ἡλίου ἐπὶ τὸ μείζον <ἐλεύσεται>, ἐφ' ὃ μετῆλθεν <ὁ> πρὸ α<ὐ>το<ῦ> ἐν τῷ αὐτῷ. καὶ πάλιν ἐπαναβησόμενοι 56.7 κ<ατὰ> προκοπὴν ἀφίζονται ἐπὶ τὴν πρώτην μονήν. <ἀλλὰ> κατὰ τὸν παρωχηκότα "ἔθετο" τοὺς [τε] πρωτοκτίστους ἀγγέλους εἰς τὸ μηκέτι κατὰ τὴν πρόνοιαν τῷ ὠρισμένῳ λειτουργεῖν, ἀλλ' εἶναι ἐν ἀναπαύσει καὶ πρὸς μόνῃ τῇ θεωρίᾳ τοῦ θεοῦ· οἱ δὲ προσεχέστεροι τούτοις προκόψουσιν εἰς ἣν ἐκεῖνοι ἀπολελοίπασιν τάξιν, καὶ οὕτως οἱ ὑποβεβηκότες ἀναλόγως. 57.1 Εἰσὶν οὖν κατὰ τὸν ἀπόστολον οἱ ἐν τῇ ἄκρᾳ ἀποκαταστάσει πρωτόκτιστοι· "θρόνοι" δ' ἂν εἶεν, καίτοι δυνάμεις ὄντες, οἱ πρῶτοι τῶν τῶν διὰ τὸ ἀναπαύεσθαι ἐν αὐτοῖς τὸν θεόν, ὡς καὶ ἐν τοῖς 57.2 πιστεύουσιν. ἕκαστος γὰρ κατὰ τὴν ἰδίαν προκοπὴν οἰκείαν ἔχει τὴν περὶ θεοῦ γνῶσιν, ἐφ' ἣ γνῶσει ἀναπαύεται ὁ θεός, αἰδίῳ γενεῶν 57.3 μένων διὰ τῆς γνώσεως τῶν ἐγνωκότων. καὶ μὴ τι τὸ "ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ" οὕτως ἐξακούεται· ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο, τουτέστι ἐν [τῷ θεῷ,] τῷ ἢ ἡγουν θεῷ, ὡς ἐν τῷ εὐαγγελίῳ "ἡλὶ 57.4 ἡλὶ" ἀντὶ τοῦ "θεέ μου, θεέ μου". καὶ τὸ "ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου" οἱ τελειωθέντες εἰσὶν ἐξ ἀνθρώπων, ἀγγέλων, ἀρχαγγέλων εἰς τὴν πρῶτην 57.5 τῶν ἀγγέλων φύσιν. οἱ γὰρ ἐξ ἀνθρώπων εἰς ἀγγέλους μεταστάντες χίλια ἔτη μαθητεύονται ὑπὸ τῶν ἀγγέλων, εἰς τελειότητα ἀποκαθιστάμενοι· εἶτα οἱ μὲν διδάξαντες μετατίθενται εἰς ἀρχαγγελικὴν ἐξουσίαν, οἱ μαθόντες δὲ τοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐθις μεθισταμένους εἰς ἀγγέλους μαθητεύουσιν, ἔπειτα οὕτως περιόδοις ῥηταῖς ἀποκαθίστανται τῇ οἰκείᾳ τοῦ σώματος ἀγγελοθεσίᾳ.

58.1 "Ὁ νόμος τοῦ θεοῦ ἄμωμος, ἐπιστρέφων ψυχάς." "νόμος καὶ λόγος" αὐτὸς ὁ σωτὴρ λέγεται, ὡς Πέτρος ἐν Κηρύγματι καὶ ὁ προφήτης· "ἕκ γὰρ Σιών ἐξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος κυρίου ἐξ Ἱερουσαλήμ." "Ἡ μαρτυρία κυρίου πιστή, σοφίζουσα νήπια", ἡ διαθήκη κυρίου ἀληθῆς, σοφίζουσα νηπίους, τοὺς ἀκάκους τοὺς τε ἀποστόλους, ἔπειτα 59.2 καὶ ἡμᾶς. ἀλλὰ καὶ ἡ αὐτοῦ τοῦ κυρίου μαρτυρία, καθ' ἣν παθὼν ἀνέστη, ἀληθῆς γενομένη κατὰ τὸ ἔργον αὐτό, εἰς βεβαίωσιν πίστεως ἡγάγεν τὴν ἐκκλησίαν. 60.1 "Ὁ φόβος κυρίου ἀγνός, διαμένων εἰς αἰῶνα αἰῶνος." τοὺς ἐκ φόβου εἰς πίστιν ἐπιστραφέντας καὶ δικαιοσύνην εἰς αἰῶνα παρα 60.2 μένειν λέγει. "τὰ κρίματα κυρίου ἀληθινά", βέβαια καὶ ἀμετακίνητα, κατ' ἀξίαν ἀπονεμητικὰ καὶ "εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως" ἀποκα 60.3 θιστάντα τοὺς δικαίους. τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ "δεδικαιωμένα ἐπὶ τὸ αὐτό". τὰ τοιαῦτα "ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον".

61.1 "Καὶ γὰρ ὁ δοῦλός σου φυλάσσει αὐτά·" οὐχ ὅτι δοῦλος οἶον Δαβὶδ, ἀλλὰ πᾶς ὁ λαὸς ὁ σωζόμενος, δοῦλος θεοῦ δι' ὑπακοὴν ἐν τῷ λῆθι κεκλημένος. "Ἐκ τῶν κρυφίων μου καθάρισόν με·" τῶν ἐννοιῶν τῶν παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, τῶν ἐγκαταλειμμάτων. ταῦτα γὰρ "ἀλλότρια" λέγει δικαίου. "Ἐὰν μὴ μου κατακυριεύσωσι, τότε ἄμωμος ἔσομαι." ἐπ' ἴσης τῷ· ἐὰν μὴ μου κατακυριεύσωσιν οἱ διώκοντές με ὡς τὸν κύριον, οὐκ ἔσομαι ἄμωμος· οὐ γὰρ μάρτυς γίνεται τις, ἐὰν μὴ διωχθῆ, οὐδὲ δίκαιος φαίνεται, ἐὰν μὴ ἀδικηθῆς μὴ ἀνταδικήσῃ, οὐδὲ μὴν ἀνεξίκακος, * * * * "Κύριε, σῶσον τὸν βασιλέα", τουτέστι τὸν εἰς βασιλείαν κεχρὶσμένον λαόν· οὐ γὰρ μόνον τὸν Δαβὶδ· διὸ καὶ ἐπάγει· "καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπικαλεσώμεθά σε." Τὸ ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν καρδίαν τὸ καλὸν ὑπὸ τῆς γραφῆς λέγεται τὸ νικῆσαι τὴν καλὴν βουλήν.